

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

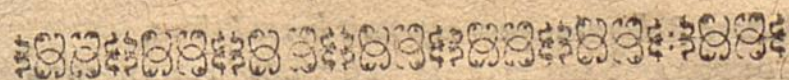
Archi-||dioeceseos || Colonien-||sis Descriptio || Historica

Henriquez a Strevesdorff, Martinus

Coloniæ Agrippinæ, 1652

Status Generalis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12065

STATUS GENERALIS.

Primus in Vbiaca STATUS est (ut rite probatur)
 Archidiecepsi multum venerabile summa
 Ædis Cappitulum, Metropoleosque Cathedra.
 Persona illustres, Proceres, Comitesque Ducesque;
 Hinc quoties dicta Princeps Elector, & Archi-
 Anistes Patria, Titulis pro quolibet aptis,
 Subjectos ad sœta Status conscribere jura
 Instituit, gravium quò magna negotia rerum,
 Momentique gravis, Charitati vique tenorem
 Subsidij proponat, ijs per Scripta statutum
 Declarare Diem solet (at præeunte supremi
 Collegij scitu, consensu, animisque benignis)
 Ad comparandum BONNÆ; Residentia, siue
 Principis Aulæ Sedes qua floret in Vrbe;
 Tunc illic adsunt Proceres de more vocati,
 Aut quibus intrandi Comititia talia jus est,
 Scilicet in primis Metropolitanus in illo
 Per Delegatos consensu cernitur Ordo,
 Nempè per illustres binos unam vè, simulque
 Vnum Presbyterum, quæis Secretarius adsit,
 Syndicus ante alios, & sic Primarius, inde
 Fit Status, & Fundi Domini de jure coluntur.
 Mundani hinc COMITES, Vbiâ Possessio quorum
 Archidiecepsi nixa est, & continet Arces
 Illustresque domos, Dittones, Prædia, Fundi
 Hæredes iusti, de quæis duo tres vè, aliorum

Cum

Cum Designatis & Syndico in ordine surgunt,
Atque Statum formant, COMITUM qui dicitur ORDO.

Nunc ad Nobilium Titulos transitur, EQUESTRIS
ORDINIS, in numero Plurali, quotquot Avorum
Quartirijs fulgent, Coris, & sedibus intra
Archidiecepsin, sedecimque Insignia, Patrum
Stemmata majorum, citra discrimen, & omnem
Excipiendi ansam, norunt sine fraude probare,
Tertius unde Status, dum prae sto est Syndicus, exit.

Denique CIVILES subeunt à qualibet Aulam
Urbe MAGISTRATUS, binus de munere Consul
Ad minimum è quo cunque loco, queis scriba suosque
Syndicus est junctus, Quartusque hinc nascitur Ordo.

Iam praedictorum Statuum Quatternio (summus,
Collegium Cathedrale, Status, Comiresque profani
Nobilitas, Urbesque dein) deliberat alto
Iudicij sensu, sed Particulare curvis
Consilium appetitur pro RE Patriaeque favore.

Divisim sibi certa tenent conclavia, certas
Consultandi aulas, Electoralis at hausta
Propositi ut primum mens est, meditat aque verè
Matura sensus sub lance Relatio, Corre-
latio que impleta est, Conclufi examine voti,
Respondetur adhuc, conjunctim protinus adsunt,
Iura colunt Patria, libertatemque tuentur,
Consilia & demùm post multa Gravamina, multa
Proposita, unanimi dum convenère relatu,
Mutuaque utrimvis geminis satisfactio votis
Concordat, rata Res, & salva, & firma: flatoque
Tempore, conclusum, plenum sortitur ab omni
Mox parte effectum, jam quo satisfactio in Actum
Ducatur, Concessum etiam solvatur, ut usus,
Quilibet Ordo suam Taxam, Simplumque statutum,
Quo Quantum scit quisque suum, de more vetusto
Ad Patra Statutum Cassam, dextramque reponit

Vsque

Vsq̄ue Receptoris Generalis, qui Rationes
Desuper, & Reliquam de Quotis ritè receptis
Expositisque suâ statione & tempore prestat.

Vt belle cunctis res quaque, geratur in Aulis
Sive loco quocunque, forisvè domivè, necessum
Est duci medio, quo non datur aptius ullum,
Quam qui Pectoribus nostris, velut ære perenni,
Fusus & insculptus divinitus, omnia præter
In Patriam devotus Amor, pro numine cuius,
Incolæmque Statu, certaq; Salute, vocati
Magnates Proceresque Focos Arasque libenter
Atque facultates, ipsammet denique vitam
Obiectant, avidi per mille pericula ferri,
Inconsulti, alias ignorantesque, quid ipsa
Sint causa merita intuitu stupefactus eorum
Plurimus audebit, præstabit plurimus, ante
Quod vix prætulera; (a) Theodosius ergò Monarcha
Imperij, & asarque Valentinianus aperto
Ore fatentur id ad decus immortale, perennem
Principis ad laudem, pleno quasi fonte relabi,
Quod de consilio, Procerumque ex lege statutum,

Hinc, cum scripta sient tali Comitibus voto,
Dicendum superest de justo jure Tributo,
Collectave alio sub nomine, dicitur illud
Annua nimirum præstatio, & ordine certo
Circumducta venit, verum Collecta recedit
Præstando à Censu, quocunque videlicet anno:

At si fortè Status ratio sic exigat, illam
Tum possessores fundi, tum subditus omnis
Solvete præcipitur, brevibus concludo Tributa
Collectasque simul si combinavero, sive
Sumpsero divisim, supremi vera fatebor
Symbola Primatus, hæc antiquissima, cumque
Imperijs Vates testatur nata fuisse:

Dum

[a] l. 8, C, de leg.

Dum fuit Imperium, fuit & Collecta, Tributum
 Quolibet Imperium semper habetque suum:
 Nam simul ac Reges fuerant, quoque regia passim
 Cœpère à reliquis munera ritè peti.

Nec tantum Gentes inter Civesque quod extat
 In ea Principibus cedit sed legibus equè
 Illa tenent dijs ac naturalibus, unde
 Nemo negat, cum sit justissima causa, Tributum.
 Quèis etenim Tribui fuerit consultius? illis
 In quorum, solido veluti Respublica fulcro
 Nititur erectis cervicibus, illa negato
 Subsidio Procerum nescit subsistere suntque
 Pax & bella simul, (b) Populo dant arma quietem
 Armaque dant bello stipendia, dantque Tributa
 Hac eisdem Ducibus, qua si de limine tollas
 Imperij, totum tolles de Principe nervum,
 De patria vires, & publica corrueat Aula:
 Hanc solam Princeps dotem sibi vendicat, unum
 Hoc sibi subsidium sumunt extrema Gradiui
 Tempora, promptè ideo solvenda Tributa, quibuscum
 Patria nata fuit seu cura debuit esse,
 Ne mora segnis Ei ferat irreparabile damnum,

Collectas exin Generales dicimus, illa
 Propter acerba nimis Bellorum funera, summo
 Induperatori, Statibus, reliquisvè Dynastis
 Conceduntur, ijs addit Provincia censum,
 Et quas dat Pagus collectas, hasce locale
 Appellamus, & Vrbs quævis adjuncta, gravatur
 Incola, non equidem quod Iurisdictio poscat,
 Sed privata jubet lex, & Contractus utrimque
 Consensu tacito ductus promissaque merces.

Sunt Personales rursus, (c) rursusque Reales,
 imponuntur Ea sub conditione bonorum,
 Ætatis Sexusque habit a ratione, sed olim

Quando

[b] Nov. 150. C. 2. & Tac. lib. 4. [c] l. un. C. de
 cap. çiv,

Dum Personales Romanis Civibus essent
 Graves, damnavit Cicero, Caesarque remisit
 Vespasianus, erat post Constantinus earum
 Sublator magnus, sed & Ha, qua rebus inhaerent,
 Respectu Frugum, raro solvuntur agrorum
 Intuitu, quamvis nonnunquam fiat & illud,
 Pristinus ergo Status spectatur, nulla moderni
 Temporis exurgit ratio seu mentio prorsus.

Appellabatur Patria qui subditus, olim
 LIBER PETERLINGH, omni quod nempe Tributo
 Liber & exemptus stiterit, Status obtinet inde
 Omni in Conventu scriptum de Principe, quod sine
 Debita nulla, puta, qua sint concessa, sed esse
 Subsidiium purum charitativumque volendi
 E puro affectu, quo nil praesudicat alter

Duntaxat sermone Status perquirere Verbum,
 Quisque Status firmum subjecta in Corpora habetur
 Imperium: stabilis Status est Ars recta regendi,
 Notitia est rerum, Regimen queis stare videtur
 Tum conservando, tumque amplificando, regundi
 Ars praesupponit Regnum cum Principe, tanquam
 Artificem hunc, illud quasi materiale Talentum;
 Non etenim dici pollet Regnumve Statusve,
 Is nisi jam pridem sit confirmatus & auctus,
 Quo complectuntur sub nomine commoda quaevis
 Imperij, utilitas Patria, Tutela Bonorum.
 Verum Relligio, qua stat Fundamen in omni
 Imperio, charosque Deo facit esse Regentes,
 Vix laudanda sat est: Fernandi Principis ante hac
 Electoris erat genuinum Symbolon: AVITA
 Nempe FIDE: cujus nunc MAXIMUS EMILIANUS
 HENRICUS PIETATE pari, SAPIENTIA, virtus
 AEMULIS existit, propagaturus AVITAM
 Usque FIDEM; & veluti Romana Catholica, vera
 Relligio, in Patria hac, quamvis tentata frequenti

Haresi

Hæresis, in hunc tamen usq; diem sic floruit, omnis
 Vt nixa illius fuerit Respublica fulcro,
 Sic quasi cunctarum subiectis imperat ipsa
 Relligio. Mater virtutum, signa timoris
 Exhibet, & solidam summo in discrimine spem dat,
 Inculcat Pacis studium, male conscia stringit
 Pectora, & à nocuis consultis terret amicos.

Hæc summam ad felix regimen vim præbet & arma
 Relligio, & verum Ducis Emmanuelis habetur
 Effatum, cuius sub jure Subaudia quondam;
 FLORET UBI PIETAS, hic Obsequiumque Fidesque
 Pura viget, cuius pia conservatio nobis,
 Est optanda hodie, & Patriæ cum pace precanda.

Hæc demum est aër Vbiorum in parte salubris,
 Ad producendos tellus aptissima fructus,
 Pars montosa supra est infra pars plana: priorque
 Vinetis vinoque tumet foecunda bonaque
 Posterior stat messe gravis frumenta que profert
 Cæcupla, Roma, Nuces, Cerasa, ac Pyra, Mespila, Prunæ
 Istiusque modi quamplurima: mitior aura,
 Frigora subsidunt, hinc Baccho vinea turget,
 Multa ad Materiam quamcunque expullulat Arbor,
 Quercus, Acer, Robur, Siler, Ilex, Fraxinus, Ornus,
 Populus, atque alia his multa inveniuntur in oris
 Procera, crassa que satis, Tectisque struendis
 Servandisque focis habiles, in quemlibet usum,
 Hunc Tractum perpulchra rigant Vada, Flumina,
 Rhenus

Scilicet Europa Fluviorum maximus, Arha,
 Erfftaque cum Netta, Eissliacis, qua nata sub antris
 Descendunt, & se Rheno hinc atque indè subaddunt,
 Nervia verò Mosam, Julia qua prodit ab Oris,
 Intrat, at hisce suo de Rivis tempore plura,
 Dum vates majore canet vicina cothurno
 Flumina, qua pariter sunt nostris proxima terris.